

Genre: Fantasyroman, 9–12 år
Titel: Min bror Bror, andra delen av trilogin Berättelser från Gibat
Författare: Malin Klingenberg
Illustrationer: Eeva Nikunen
Förlag: Schildts & Söderströms
Sidantal: 291

Jag har läst att författare i stort sett skriver samma bok om och om igen, att de upprepar ett grundtema som går igen i deras böcker. Jag har dock inte sett någon statistik som styrker det påståendet och det vore oklokt att generalisera. Men, jag vet att till exempel Carina Rydberg har ett återkommande tvillingtema, att en av Joan Didions huvudfrågor var förluster och att Malin Klingenberg utforskar vänskaps- och familjeband med barnen i centrum. Modiga, kluriga barn går som en röd tråd genom hennes författarskap – om hon så skriver bilderböcker för förskolebarn eller fantasy för tolvåringar.

Det har gått åtta år sedan Klingenberg förärades Runeberg Juniorpriset för ”Den fantastiske Alfredo” och i februari i år var det dags igen då hon fick priset för ”Slättens systrar”, den första boken i serien ”Berättelser från Gibat”.

Nu är uppföljaren ”Min bror Bror” klar, och här har vi lämnat slättens vida vidder för hamnstadens trånga kvarter. Där lär vi känna Disa, tolv år, och hennes lillebror Bror, sex. I ”Slättens systrar” mötte vi Saba och Sarina på flykt undan en tyrannisk far och en styvmor som hatade dem, och syskonen i ”Min bror Bror” har det inte bättre.

Disa och Bror växer upp i misär. Deras föräldrar rumlar runt på krogarna, slåss och tvingar barnen att stjäla. Misslyckas de med tjuverierna vankas stryk och svält, och barnen lär sig tidigt vad som gäller för att klara sig undan raseri och misshandel. Disa älskar sin lillebror och gör allt för honom, hon ger honom till och med sin del av maten fastän hennes egen mage skriker av hunger.

Boken börjar med att Disa sitter runt en lägereld och berättar om sin och broderns äventyr för Saba, Sarina och deras vän Alve. Redan på den första sidan står det klart att Bror är försvunnen, kanske död? Läsaren kommer i en handfull korta berättelser – som ögonblicksbilder i nutid – att återvända till lägerelden, medan vi i huvudberättelsens 61 kapitel följer Disas och Brors äventyr.

Fyrudden heter staden där de bor. Som andra fattiga hamningar driver Disa och Bror omkring vind för våg, vanvårdade av föräldrarna, och med bara varandra att ty sig till.

Disa är en riktig mästertjuv. Men en dag råkar hon stjäla från fel person, den lika ståtliga som farliga Marmadell, som bedriver en ”spritstuga” och är rik som ett troll. Det Disa stjal är en löksnäck, skön att skåda och ”skär som en forell”, och som dessutom härbärgerar ett meddelande som hörs om man drar ur sprinten i snäckan som hälsningen förseglats med.

Till följd av snäckstölden tvingar Marmadell Disa och Bror att följa med på en lång färd till den fruktade matriarkens hemstad Stjärnhem, och på så vis betala av sin skuld till Marmadell. På vägen råkar de ut för allehanda äventyr och farligheter, men får också nya vänner i barnen Enni och Roi, tjuvar också de, och med en magisk förmåga att förvandla sig till fåglar.

Även drakar kan vara till hälften barn och Marmadells drake som följer med på äventyret i en liten bur kommer att spela en av huvudrollerna i berättelsen.

Marmadell bär på en hemlighet. Är hon så ond som Disa tror eller har hon sina skäl till att agera som hon gör?

Jag vet inte hur Klingenberg hittat språket som passar i Gibat, jag vet bara att det fungerar. Vem blir inte lycklig av att läsa om fåglar med namn som "aspkvittror" eller "gelékarameller" som smakar "rosensocker"? Städerna heter Rosenhamn och Stjärnhem, men i Skuggan blir Disa kastad i tempelhålorna där hon är dömd till att svälta ihjäl om hon inte blir befriad.

Om "Slättens systrar" skrev jag att den har alla fantasigenrens kännetecken, "äventyr, magi, kampen mellan gott och ont" (ÖT 10/9/2024). Addera syskonkärlek, lojalitet och vänskap och vi har huvudtemana i båda böckerna.

Serien om Gibat är en storartad berättelse om utsatta barn som med mod och list undkommer sina plågoandar – tänk 1800-talets Hans och Greta och vår tids Harry Potter.

Ro hit med den sista boken i serien nu! Jag vill veta om Saba och Sarina hittar sin mor och om Disas bror är i livet.

Yvonne Granqvist